

Otázka: Jihovýchodní Asie

Předmět: Zeměpis

Přidal(a): Džejna

Horizontální členitost

Jen stěží bychom na Zemi hledali region s bohatější horizontální členitostí. Není divu, když se celá oblast jihovýchodní Asie rozkládá na poloostrovech a desetitisících ostrovech. Začneme-li na severu, Myanmar, Kambodža, Laos a Vietnam leží na poloostrově Zadní Indie. Thajsko zasahuje i na Malajský poloostrov, který z jihu zaštiťuje ostrov a stát Singapur. Malajsie přechází až na Velké Sundy, jež z většiny pokrývá Indonésie (část propůjčila Bruneji), která zahrnuje i Malé Sundy a západní část Nové Guineji. Severněji pak najdeme Filipíny a jejich hlavní ostrovy Luzon a Mindanao.

Do souostroví Velké Sundy patří Sumatra, Borneo, Sulawesi a Jáva. Z Malých Sund je neznámější turisty hojně vyhledávaný ostrov Bali. Za zmínku stojí také Andamany a Nikobary, oddělující region od západního Bengálského zálivu. Známé je také souostroví Moluky.

Velká horizontální členitost v sobě samozřejmě nezahrnuje jen množství ostrovů a poloostrovů, ale i s nimi související vnitřní moře, zálivy, zátoky či průlivy. Moře jsou v těchto oblastech poměrně mělká, a tak není náhodou, že okraje souše nezanechaly ani oceán v nudných tvarech. Až východně od Filipín se nachází oceánský příkop – Filipínský příkop.

Významná moře: Andamanské, Jihočínské, Jávské, Celebeské, Suluské

Průlivy a zálivy: Malacký průliv, Sundský průliv, Makarský průliv a Thajský záliv

Vertikální členitost

Vertikální členitost celého světa je velká a jinak tomu není ani v případě jihovýchodní regionu, i když výškové rozdíly tu nešplhají do himalájských extrémů. Bohatá členitost v ostrovní části regionu je dána především subdukčními zónami. Jedna z nich, Jávský příkop, lemuje západní pobřeží Zadní Indie, jižní stranu Sund a v oblasti západního cípu Nové Guineji se Jávský příkop střetává s jiným, který se stáčí na sever podél filipínského východního pobřeží. Pro celý tento pás je typický hojný výskyt sopek.

Místní reliéf se povětšinou vytvořil v rámci alpínsko-himalájského vrásnění, tedy ve třetihorách. Výjimku tvoří východní okraj Zadní Indie, kde se nachází druhohorní pohoří. Skrze část Myanmaru, Laos a Vietnam se táhne Annamské pohoří s nejvyšší horou Phou Bia (2 819 m. n. m.). Nejvyšší vrchol celé Indočíny, tzv. střecha Indočíny, je Fan Si Pan (3 143 m. n. m.) a nachází se ve vietnamském pohoří Hoang Lien Son. Zbylé státy pevninského jihovýchodu pokrývají převážně nížiny, hlavně v oblastech veletoků: Iravádí, Mekong, Rudá řeka. Obecně můžeme říct, že v pevninských oblastech najdeme pohoří nižší, převažují nížiny, a tudíž hovoříme o nepatrně menší vertikální členitosti než např. na Velkých Sundách.

Ostrovy se naproti tomu pyšní hornatými oblastmi, které by se s těmi českými měřila jen těžko. Standardem tu jsou dvoutisícové vrcholy, ale i výše posazené vrcholy jsou tu přeci jen častější než v pevninské části. Prostředkem Nové Guineji prochází bezmála pětitisícové pohoří s dominantou Puncak Jaya, nejvyšší ostrovní horou světa. Malajský poloostrov, necentrální Borneo a severovýchodní část Sumatry jsou převážně nížinaté. Všude jinde (vždy s výjimkou pobřežních oblastí) převažují relativně strmá pohoří.